

OBSAH

I. část	13
Obecné otázky psychologie	13
1. Předmět, metody a význam psychologie	14
1.1. Vývoj názorů na psychiku a vznik psychologie jako vědy	14
1.2. Vymezení, předmět a úkoly psychologie	18
1.3. Odvětví psychologie	18
1.4. Metody psychologie	22
1.4.1. Metodologické principy psychologických principů	22
1.4.2. Výzkumné metody	22
1.5. Význam psychologických poznatků (psychologie)	25
II. část	29
Materialistické pojetí psychiky	29
2. Organismus a prostředí	30
2.1. Organismus	30
2.2. Prostředí	31
2.3. Regulace vztahů organismu k prostředí	32
3. Pojem a podstata duševního života	34
3.1. Prožívání	35
3.1.1. Vymezení a charakteristika prožívání	35
3.1.2. Psychika, vědomí a nevědomí	39
3.2. Chování	42
3.2.1. Vymezení a charakteristika chování	42
3.2.2. Chování živočichů a člověka	44
3.3. Obecná charakteristika psychiky	45
4. Determinace psychiky	53
4.1. Obecně o determinaci v oblasti duševního života	53
4.2. Biologická determinace psychiky	55
4.2.1. Nervová soustava člověka a její činnost	57
4.2.2. Žlázy s vnitřní sekrecí	63
4.2.3. Tělesný stav a růst organismu	64
4.2.4. Biologické potřeby	65

4.2.5. Dědičnost	66
4.2.6. Vztah tělesných a duševních vlastností	68
4.3. Sociální determinace psychiky	70
4.3.1. Pojem sociální determinace psychiky	70
4.3.2. Charakteristika sociálního prostředí	74
4.3.3. Mechanismus sociální determinace psychiky	78
4.4. Vztah biologické a sociální determinace psychiky	80
5. Vývoj psychiky	81
5.1. Obecně o vývoji psychiky	81
5.2. Činitelé vzniku lidské psychiky (vědomí)	82
5.3. Historický vývoj lidské psychiky	84
III. část	91
Psychické procesy a stavy	91
6. Obecně o orientaci člověka ve světě	92
7. Psychologie poznávání	93
7.1. Čítí	93
7.1.1. Obecná charakteristika čítí	93
7.1.2. Základní druhy počítků	97
7.2. Vnímání	108
7.2.1. Obecná charakteristika vnímání	108
7.2.2. Základní druhy vnímání	113
7.2.3. Individuální rozdíly při vnímání a pozorování	119
7.3. Představivost (představy a fantazie)	121
7.3.1. Obecná charakteristika představivosti	121
7.3.2. Základní druhy představ	124
7.4. Myšlení a řeč	127
7.4.1. Obecná charakteristika myšlení a řeči	127
7.4.2. Myšlení a řešení problémů	132
7.4.3. Základní druhy myšlení a řeči	143
7.4.4. Vlastnosti a individuální zvláštnosti myšlení	145
7.5. Průvodní procesy umožňující správné a efektivní poznávání	147
7.5.1. Správná součinnost signálních soustav	147
7.5.2. Pozornost	149
8. Paměť a učení	152
8.1. Obecná charakteristika paměti	152

8.2. Základní druhy a typy paměti	159
8.3. Učení	161
8.3.1. Obecná charakteristika učení	161
8.3.2. Činitelé ovlivňující průběh a výsledky učení	164
9. City	178
9.1. Obecná charakteristika citů	178
9.1.1. Základní charakteristika citů	178
9.1.2. Vnější výraz citů	181
9.2. Základní druhy citů	182
9.2.1. Tělesné city	183
9.2.2. Citové reakce	183
9.2.3. Citové stavy	186
9.2.4. Citové vztahy	188
9.2.5. City společenského vědomí (tzv. vyšší city)	190
9.3. Význam citů	192
9.4. Individuální zvláštnosti lidských citů	193
IV. část	199
Psychologie činnosti, jednání a chování	199
10.1. Obecná charakteristika aktivace	200
10.2. Aktivační činitelé	201
10.3. Základní druhy lidské činnosti	201
11. Psychologie jednání a chování	202
11.1. Vůle a rozhodování	202
11.2. Rozbor volního jednání	203
11.3. Chování člověka v konfliktních situacích	209
11.3.1. Konflikty a konfliktní situace	209
11.4. Řešení konfliktů a reakce na konflikty	215
V. část	219
Psychologie osobnosti	219
12. Obecná charakteristika osobnosti	220
12.1. Člověk, osobnost, individuum (individualita)	220
12.2. Vlastnosti osobnosti	222
12.3. Psychická struktura osobnosti	229
13. Aktivačně motivační vlastnosti osobnosti	232
13.1. Potřeby a pudy	232

13.2. Zájmy, záliby a sklony	238
13.3. Aspirace, cíle a životní plány	241
13.4. Zvyky	243
14. Vztahové postoje vlastní osobnosti	244
14.1. Charakter	244
14.2. Postoje	248
14.3. Ideály	252
14.4. Citové vztahy	254
15. Výkonové vlastnosti osobnosti	254
15.1. Schopnosti a vlohy	254
15.2. Vědomosti, dovednosti a návyky	258
16. Seberegulační vlastnosti osobnosti	260
16.1. Sebeuvědomování, sebezpoznání, sebekoncepce	260
16.2. Svědomí a sebekritika	262
16.3. Volní vlastnosti	264
17. Dynamické vlastnosti osobnosti	266
VI. část	271
Vybrané kapitoly z vývojové psychologie	271
19. Předmět vývojové psychologie	272
20. Obecná charakteristika duševního vývoje	272
20.1. Pojem a podstata duševního vývoje	272
20.2. Činitelé, příčiny a podmínky vývoje	275
20.3. Zákonitosti vývoje	280
20.4. Vývojová stadia (fáze)	282
21. Vývojové zvláštnosti kojeneckého věku	284
22. Vývojové zvláštnosti mladšího předškolního věku	293
23. Vývojové zvláštnosti dítěte staršího předškolního věku	302
23.1. Charakteristika dítěte staršího předškolního věku	302
23.2. Hra a tvořivost dětí předškolního věku	312
24. Mladší školní věk	319
24.1. Dítě vstupující do školy (prvňáček)	319
24.2. Vývojové zvláštnosti dětí mladšího školního věku	321

25. Střední a starší školní věk	333
25.1. Obecná charakteristika žáků středního školního věku	333
25.2. Obecná charakteristika žáků staršího školního věku	334
25.3. Psychický vývoj v středním a starším školním věku	337
26. Adolescence (věk mladíka a dívky)	357
26.1. Obecná charakteristika adolescence	357
26.2. Tělesný a pohybový vývoj	358
26.3. Psychický vývoj	359